

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจ
ตระเวนชายแดนที่ 245 สามารถสรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสุขภาพจิต และปัจจัยจิตใจต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยสุขภาพจิต และปัจจัยจิตใจต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

2. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยสุขภาพจิตและปัจจัยจิตใจมีความสัมพันธ์กันกับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
ของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจ กองร้อย ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย จำนวน 190 นาย

2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) จากประชากรทั้งหมด จำนวน 190 นาย โดยวิธีการคำนวณทางสถิติตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Yamane, 1973 : 737 ; อ้างถึงใน พัชรุกร ศาสนะสุพันธ์. 2547 : 40) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 129 นาย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

คือแบบสอบถามที่ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9136 มีทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถามซึ่งถามเกี่ยวกับ อายุ สถานภาพการสมรส ตำแหน่ง เงินเดือน อายุราชการ และระดับการศึกษา ของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสุขภาพจิตและปัจจัยจิตใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย ซึ่งให้ผู้ตอบ คำถาม ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นคำถามชนิดปลายเปิด (Open-ended) โดยให้ผู้ตอบเขียนข้อเสนอแนะต่างๆ ในการปฏิบัติงาน ตามหัวข้อที่กำหนดให้ จำนวน 11 ข้อ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter

6. สรุปผลการวิจัย

แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย มีจำนวน 10 ปัจจัย คือ

- 1) วิธีการบังคับบัญชา รองลงมา คือ 2) นโยบายและการบริหารงาน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน 4) การได้รับการยอมรับนับถือ 5) ความสำเร็จในหน้าที่การงาน 6) ความรับผิดชอบที่ได้รับ 7) ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน 8) เงินเดือน 9) ลักษณะของงานที่ทำ 10) สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ สร้างเป็นสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

$$y = (-0.231) + (-3.381x_1) + 1.903x_2 + (-5.636x_3) + 6.835x_4 + 1.746x_5 + 7.958x_6 + (-4.587x_7) + 0.521x_8 + 4.789x_9 + 9.667x_{10}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z = (-0.030z_1) + 0.087z_2 + (-0.114z_3) + 0.142z_4 + 0.016z_5 + 0.075z_6 + (-0.042z_7) + 0.381z_8 + 0.099z_9 + 0.226z_{10}$$

เมื่อ y และ z = ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 2 ระดับของปัจจัยสุขภาพจิต และปัจจัยจูงใจต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสุขภาพจิต และปัจจัยจิตใจต่อขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย สามารถนำมาอภิปรายเพื่อตอบข้อคำถามตามวัตถุประสงค์การศึกษา ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสุขภาพจิต และปัจจัยจิตใจต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ

กล้า ทองขาว (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญของอาจารย์ใน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าระดับความสำคัญทางปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญของอาจารย์ เรียงตามลำดับดังนี้ ความพึงพอใจต่องานที่ปฏิบัติ ความก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง สถานภาพและการได้รับการยอมรับ สัมพันธภาพระหว่างคณะอาจารย์และสิ่งอำนวยความสะดวก และสวัสดิการความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ความมั่นคงปลอดภัย ความเพียงพอของรายได้ และการสนับสนุนทางด้านการศึกษาชุมชน

ร.ต.อ.สุภาวูฒิ สังข์อ่อง (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญของข้าราชการตำรวจกองบัญชาการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของนายตำรวจระดับผู้บังคับกองร้อย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ตาม โรงเรียนพลตำรวจต่างๆ ทั่วประเทศพบว่าสภาพขวัญของนายตำรวจ โดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลางและนายตำรวจที่มีภูมิลำเนาทางด้านการปฏิบัติงานในโรงเรียนตำรวจ อายุ วุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกันจะมีขวัญไม่แตกต่างกัน

บุญญะพัฒน์ จันทร์อุไร (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญในการทำงานของปลัดอำเภอพบว่าความแตกต่างของอายุไม่มีความสัมพันธ์ต่อขวัญ ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการมีความสัมพันธ์กับขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อย ส่วนระดับศึกษาสูงมีความสัมพันธ์กับขวัญสูงกว่าระดับการศึกษาต่ำ และรายได้สวัสดิการมีความสัมพันธ์กับขวัญในการปฏิบัติงานสูง

สุนทร อนนท์ศิริพร (2531 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน กองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ขวัญและกำลังใจของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยทางด้านระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ความสัมพันธ์

กับเพื่อนร่วมงานสถานภาพและการยอมรับนับถือ ความมั่นคงปลอดภัยจากงานที่ทำให้มี
โอกาสก้าวหน้าในงาน ความเพียงพอของรายได้ ความเหมาะสมของงานกับความรับผิดชอบมี
อิทธิพลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และสถานที่ทำงานไม่มีผลต่อขวัญและกำลังใจ
แต่ประการใด

ร.ต.อ.ชาติชาย วัฒนสุขชัย (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญใน
การทำงานของข้าราชการ ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับขวัญ
ของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น โดยพิจารณาจากชั้นยศ การศึกษา และสถานที่
ทำงาน พบว่าขวัญในการทำงานของข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดขอนแก่น
โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเมื่อทำการเปรียบเทียบขวัญในการทำงานที่มีระดับการศึกษาชั้น
ยศต่างกันพบว่า ระดับขวัญไม่มีความแตกต่างกัน

พ.ต.ท.อดุลย์ แสงสิงแก้ว (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่
ส่งผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงานของผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน
ผลการศึกษาพบว่าระดับขวัญของผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดน โดยทั่วไปอยู่ใน
ระดับที่สูง ปัจจัยในด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความพึงพอใจของรายได้อยู่ในเกณฑ์
สูง ส่วนปัจจัยในด้านความรู้สึกรอบรู้ในการทำงาน โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ และความสัมพันธ์
กับเพื่อนร่วมงานทั้งผู้ได้บังคับบัญชานั้นอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง และในการวิเคราะห์
สาเหตุและผล พบว่าความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและระดับ
การฝึกอบรมมีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน

ร.ต.อ.ไอศูรย์ นักฟ้อน (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ขวัญในการ
ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม พบว่ามีขวัญในการ
ปฏิบัติงานรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อทำการเปรียบเทียบขวัญในการทำงานในการทำงาน
ตามตัวแปรชั้นยศหน้าทำงานและสถานที่ทำงานพบว่า ระดับขวัญไม่มีความแตกต่างกัน

2. ระดับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวน
ชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน
ที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวน
ชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย มีดังนี้

8. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยที่ค้นพบ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเกี่ยวกับผลการวิจัยครั้งนี้ 2 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ และประเด็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป ดังนี้

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

จากผลของการวิจัยเรื่องขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย ตามที่ได้เสนอไปแล้วนั้น แสดงให้เห็นถึงข้อเสนอแนะ ของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน ที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมแล้วมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเกณฑ์ “ปานกลาง” เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่สร้างความไม่พึงพอใจในด้านต่าง ๆ แล้วมีข้อเสนอแนะที่น่าเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางการพัฒนาขวัญในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้บังคับบัญชาสามารถใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการพัฒนาขวัญของข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน ดังนี้

8.1.1 การพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง ก็ส่วนหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีความเที่ยงธรรมให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะเกี่ยวข้อง ไปยังค่าตอบแทนต่าง ๆ เช่น เงินเดือน สวัสดิการ ค่าเบี้ยเลี้ยง ที่จะมีผลกระทบต่อขวัญในการปฏิบัติงาน เนื่องมาจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันตกต่ำมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบัน ค่าใช้จ่ายต่างๆ สูงขึ้น เครื่องอุปโภค บริโภคมีราคาแพง โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดน ที่ต้องมีการแยกค่าใช้จ่ายจากครอบครัว เพื่อออกมาปฏิบัติหน้าที่ราชการตามฐานปฏิบัติการกับเพื่อนร่วมงานที่จะต้องมีการเพิ่มค่าครองชีพมากขึ้นกว่าหน่วยอื่น ๆ ควรจะมีการพิจารณาสวัสดิการ เบี้ยเลี้ยง ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และควรให้กำลังพลที่ปฏิบัติการอยู่ในสนามมีการอบรมและมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการครองชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสนามตามฐานถาวร เพื่อช่วยแก้ไขความเดือดร้อนเกี่ยวกับการครองชีพ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ไม่บรรลุล่วงวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ตามแผน

8.1.2 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานล่าช้า ไม่ทันตามกำหนดระยะเวลา อาจถูกตำหนิจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น เครื่องมือสื่อสารเก่า ล้าสมัย ซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เช่น การสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต อารุขยุทโธปกรณ์ที่เก่า

อาจเสื่อมคุณภาพหรือใช้การไม่ได้ ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีผลต่อความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้นำไปใช้ปฏิบัติการ ดังนั้นหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง และต้องหามาตรการในการแก้ปัญหา โดยการบริหารเครื่องมือเครื่องใช้ให้เกิดประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน

8.1.3 การปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนนั้น ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีการตรวจเยี่ยมอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความอบอุ่นใจ และเห็นว่าพวกเขาได้ถูกทอดทิ้งให้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาจะต้องชี้แจงข้อขัดข้องที่พวกเขาไม่เข้าใจ หรือเข้าใจไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควรจนเป็นเรื่องใหญ่โตจนส่งผลเสียต่อการปฏิบัติงาน อีกทั้งจะต้องมีการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อการพัฒนาของสังคมในปัจจุบันพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

8.1.4 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะข้าราชการตำรวจกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย เท่านั้น ซึ่งพื้นที่ปฏิบัติการดังกล่าวอาจจะแตกต่างกับพื้นที่ปฏิบัติการอื่น ๆ อีกทั้งสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี ฉะนั้น หากจะมีการศึกษาถึงระดับขวัญของผู้ปฏิบัติงานเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา ควรจะต้องมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อที่จะได้ทราบถึงระดับขวัญที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงกับสภาพปัจจุบันมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเจตคติ/ทัศนคติ ของประชาชน ที่มีต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

2.2 ควรมีการศึกษาเจตคติ/ทัศนคติ ของหน่วยงานราชการ / เอกชนในพื้นที่ที่มีต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 245 จังหวัดหนองคาย

2.3 ควรมีการศึกษาขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนอื่นๆ ในกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2